

Съобщение за медиите

Международната конкурентоспособност на България 2011

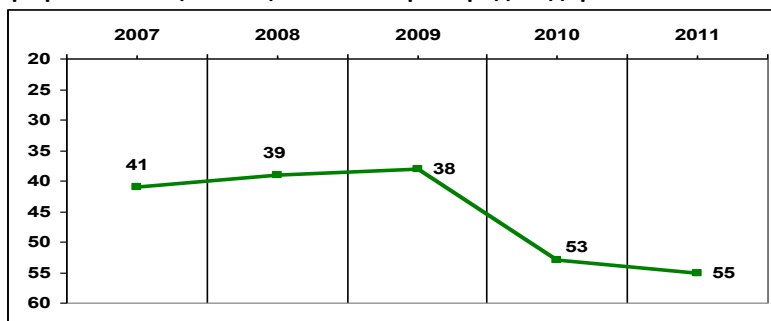
Пресконференция

Център за изследване на демокрацията, зала 1, ул. Александър Жендов 5
10:00 ч., 18 май 2011 г.

С участието на Центъра за изследване на демокрацията България е включена за шести пореден път в най-престижната **ежегодна класация на конкурентоспособността на икономиките** – IMD World Competitiveness Yearbook 2011 - **Годишникът на световната конкурентоспособност 2011**. Резултатите на икономиките включени в годишника се следят внимателно от международните инвеститори. Индексите в класацията са изчислени на база 248 критерия, от които 132 са статистически/твърди данни и 116 са от изследване сред бизнеса. Изданието включва и 83 допълнителни индикатора, които са представени само с информативна цел.

Според изследването през 2011 г. България се нарежда с две места по-надолу в общата класация за конкурентоспособност в сравнение с 2010 г. Тази година страната е на 55 място от общо 59 изследвани икономики. След България в Европа остават Гърция (при която се наблюдава един от най-сериозните спадове – с 10 позиции), Украйна, и Хърватия. Класацията се оглавява от Хонг Конг и САЩ, които изпреварват лидера от предходната година Сингапур.

Графика 1: Обща позиция на България сред 59 държави

Източник: World Competitiveness Yearbook, IMD, 2011 г.

Позицията на България в Годишника на световната конкурентоспособност 2011 е **резултат от исторически натрупвания и загубата на икономически растеж в следствие на кризата**. Липсата на реформи и адекватни действия по отношение на базисната инфраструктура, научната инфраструктура и образованието и здравеопазването през последните две десетилетия и **най-вече в годините на усилен икономически растеж, между 2003 и 2008 г.** доведе до влошаване на дългосрочната конкурентоспособност на страната, което е трудно да се компенсира в краткосрочен период. От друга страна, силните политически противопоставяния в края на 2010 г. и началото на 2011 г. доведоха до несигурност в бизнес перспективите на предприятията. През 2011 г. дългосрочните проблеми на конкурентоспособността на България натрупани през годините бяха “оголени” от спада в икономическите показатели на страната – спад в растежа и нарастване на безработицата. Последните статистически данни посочват раздвижване в икономиката - увеличение на оборота в търговията на дребно и продължаващо покачване на износа, успоредно с икономическото съживяване в сърцевината на Европа. Рангът на България в класацията обаче показва, че са нужни по-сериозни реформи, за да може страната да се възползва от успешното излизане от кризата. Същественото изоставане по отношение на научна и техническа инфраструктура и качеството на образованието, обаче не може да бъде преодоляно бързо. За това са необходими постоянни усилия за период от 5 – 10 години минимум.

Освен ниските доходи на населението и потиснатото вътрешно потребление, класацията извежда и редица други **предизвикателства** пред България:

- влошава се нивото на заетост, като особено притеснителна е дългосрочната и младежката безработица;
- обществото застарява;
- намаляват международните инвестиции;
- влошава се научната и техническата инфраструктура;
- продължава спадът в качеството на образованието.

В допълнение компонентът на класацията, включващ изследване сред бизнеса показва притеснение от продължаващия процес на „изтичане на мозъци“, недостатъчната възможност за финансиране на технологичното развитие и малкия брой налични учени и изследователи, пропуски в свързаното с научната дейност законодателство, наличието на корупция, ниската възможност за адаптация към и предсказуемост на правителствената политика.

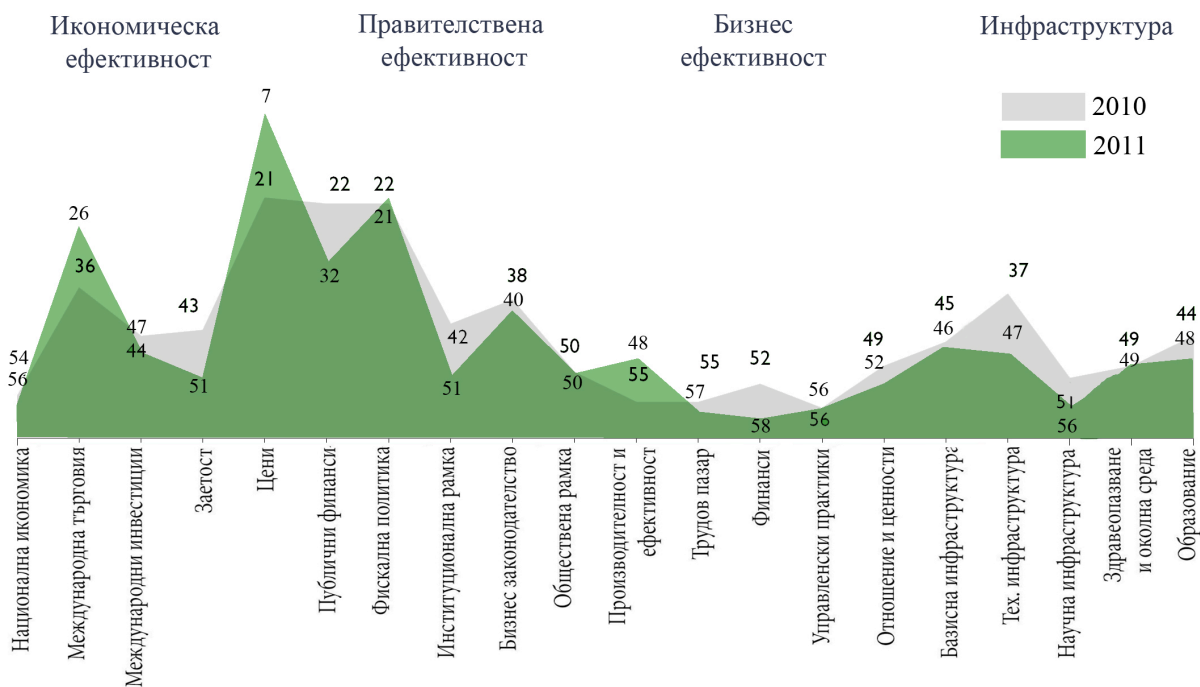
Класацията улавя и **силните страни на икономиката**. В сравнение с предходната година се наблюдава подобрене по отношение на:

- баланса по текущата сметка;
- гъвкавостта на пазара на труда;
- износа на стоки.

Една от положителните тенденции, която трябва да се отбележи е нарастването на високотехнологичния износ. Устойчиво силно се възприема и фискалната политика на страната базирана на ниски данъчни ставки. Бизнесът вижда подчертано подобрене в поддържането и строежа на нова инфраструктура, което показва, че приоритетът на правителството върху инфраструктурата дава резултати. През 2011 г. България бележи и едно от най-съществените повишавания на производителността на труда сред разглежданите 59 икономики – основен показател в оценката на водената политика на държавите-членки в пактът «Евро плюс».

Графика 2: Профил на сравнителната конкурентоспособност на България

(числата показват позицията на България по съответния показател в класацията на 59 страни)

Източник: World Competitiveness Yearbook, IMD, 2010 и 2011 г.

Тази година представителите на бизнеса бяха помолени да посочат петте основни фактора, които определят атрактивността на българската икономика. Според повече от половината бизнесмени най-големите сравнителни предимства на българската икономика са ниският корпоративен данък върху печалбата и ниската степен на необходими оперативни разходи, посочени от повече от половината от респондентите. Тези са факторите, които имат най-силна притегателна сила за инвеститорите. Същевременно, липсата на ефективно правоприлагане, благонадеждна инфраструктура и наличието на корупция се възприемат като най-отблъскващите за инвеститорите фактори.

Графика 3: Основни показатели за привлекателността на българската икономика

Източник: *World Competitiveness Yearbook, IMD, 2011 г.*

Препоръки към политиката:

На основата на анализа на данните за конкурентоспособността на България за 2011 г. могат да бъдат направени някои препоръки за политиките, които биха могли да доведат до подобряване на ситуацията:

Законодателство и правосъдие

- Подобряване прилагането на закона чрез продължаване на реформата в съдебната система, включително опростяване на процедурите на административния и търговски съд по отношение на производството по несъстоятелност;
- Увеличаване на прозрачността и предсказуемостта при формулирането на правителствените политики. Засилване на пазарната конкуренцията чрез оптимизиране на регулаторните и контролни институции, в частност Комисията за защита на конкуренцията и Комисията за защита на потребителите, както и лицензиране на строителните дейности.

Енергетика

- Разнообразяване на доставките на газ, поставяне на приоритет върху енергийната ефективност и обновяването на енергийните мрежи, рационализиране на регулациите по отношение на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ).

Иновации, ИКТ и е-Правителство

- Въвеждане и насърчаване на използването на повече услуги на електронното правителство. Усъвършенстване, осигуряване на публичен достъп и взаимосвързаност между правителствените регистри;
- Разработване на ясни и интегрирани средносрочни (до 2015 г.) и дългосрочни (2020-2030 г.) иновационни и ИКТ политики, чрез които страната да може да се възползва най-ефективно от европейските инициативи и средства за насърчаване на конкурентоспособността и иновациите;
- Поощряване на сътрудничеството между бизнеса и науката, както и трансфера на знание.

Пазар на труда

- Насърчаване на обмяната на опит и практики с цел повишаване на качеството на мениджмънта и подобряване на работните условия, среда и адекватно заплащане, които все още са причина за „изтичането на мозъци“;
- Мерки за стимулиране на младежката заетост и предприемачество, противодействие на задълбочаващата се дългосрочна безработица и намаляването на заетостта и работната сила.

Образование

- Мерки за стимулиране на преподавателите, както и разработване на подобрени програми с цел повишаване на качеството на образователната система;
- Ориентиране в по-голяма степен към техническите специалности и поощряване на науката в училище;
- Популяризиране и стимулиране на ученето през целия живот.

Методологически бележки

Фактори на конкурентоспособността

(Общо 331 критерия, от които 132 статистически/твърди данни, 116 от изследване сред бизнеса и 83 допълнителни индикатора с информативна цел, които не са включени в представените рангове)

**Икономически
резултати
(78 критерия)**

**Правителствени
политики
(71 критерия)**

**Бизнес среда
(68 критерия)**

**Инфраструктура
(114 критерия)**

Местна икономика

Международна
търговия

Международни
инвестиции

Заетост

Цени

Публични финанси

Фискална политика

Институционална рамка

Бизнес законодателство

Обществена рамка

Продуктивност

Пазар на труда

Финанси

Мениджмънт практики

Нагласи и ценности

Базова инфраструктура

Технологична
инфраструктура

Научна инфраструктура

Здравеопазване и
околна среда

Образование

* * *

За повече информация или за връзка с експертите по конкурентоспособност на Центъра за изследване на демокрацията, моля обадете се на телефон (02) 971 3000.

Допълнителна информация можете да намерите и на:

- Страницата на Центъра за изследване на демокрацията: www.csd.bg
- Страницата на швейцарския институт IMD: <http://www.imd.org/research/centers/wcc/index.cfm>

Този текст може да бъде използван свободно при позоваване на източника - IMD и Центъра за изследване на демокрацията.